

Pedagogisch Beleidsplan

Gastouderbureau VoorElkaar

VoorElkaar

Inhoud

1. Inleiding pedagogisch beleidsplan	3
2. Doelstelling GOB VoorElkaar.....	3
3. Pedagogisch beleid	3
4. Taken GOB.....	4
5. Gastouders	4
Soorten gastouders	4
Selectie van de gastouder	5
Deskundigheid van de gastouder	5
6. Visie	5
Visie op mens zijn	5
Visie op de ontwikkeling van kinderen.....	5
Visie op dienstverlening en samenwerking met ouders en gastouders	5
Visie op opvoeden in de gastouderopvang	6
Pedagogische visie.....	6
7. Verzorging	7
Wennen	7
Brengen en ophalen	8
Dagindeling.....	8
Voeding.....	8
Hygiëne	8
Leeftijdsopbouw en aantal opvangkinderen.....	9
Ruimte en accommodatie	9
Omgaan met ziekte, medicijnen en ongevallen	9

1. Inleiding pedagogisch beleidsplan

In dit Pedagogisch beleidsplan kunt u lezen hoe Gastouderbureau (GOB) VoorElkaar werkt en op welke manier er naar kwaliteit wordt gestreefd.

Met de Wet Kinderopvang die per januari 2005 is ingegaan, worden er diverse kwaliteitseisen gesteld aan de Gastouderopvang. Een van deze kwaliteitseisen is dat ieder gastouderbureau een pedagogisch beleidsplan heeft, waarin de uitgangspunten en de werkwijze, die worden gehanteerd bij de omgang met kinderen en bij de opvoeding, staan beschreven. Gastouderopvang sluit goed aan bij de behoefte van werkende of studerende ouders. Deze vorm van kinderopvang is kleinschalig, flexibel, op maat en met persoonlijke aandacht voor het kind. Tevens draagt een goede verstandhouding, communicatie onderling, wederzijds respect en vertrouwelijk omgaan met persoonlijke informatie bij tot het welslagen van de opvang. GOB VoorElkaar zet zich volledig in om het bovenstaande te kunnen waarborgen.

2. Doelstelling GOB VoorElkaar

GOB VoorElkaar stelt in de werkwijze en benadering het kind centraal en stelt zich ten doel kleinschalige, verantwoorde en betrouwbare opvang te regelen bij gastouders. Centraal staat daarbij het welbevinden van de kinderen en de wensen van de ouders. Tijdens het intakegesprek worden deze besproken. De specifieke behoeften van het kind zijn hiermee gewaarborgd.

3. Pedagogisch beleid

Het pedagogisch beleid geeft alle partijen houvast in de dagelijkse praktijk. De opvang wordt uitgevoerd door de gastouders die landelijk geregistreerd zijn en door GOB VoorElkaar zijn geselecteerd. GOB VoorElkaar stelt voorwaarden aan de bemiddeling in het algemeen en aan de capaciteiten van de gastouders in het bijzonder. De vraagouders stellen voorwaarden aan de dagelijkse uitvoering van de opvang. GOB VoorElkaar heeft een bemiddelende en begeleidende rol. Hieronder vallen alle activiteiten die door ons op praktisch en opvoedkundig gebied aangeboden worden. Om tot een succesvolle samenwerking te kunnen komen is het belangrijk om afspraken te maken tussen ouders, gastouders en GOB VoorElkaar. Een overzicht van de afspraken staan in dit pedagogisch beleid.

De volgende onderdelen staan hierin beschreven:

- de visie van GOB VoorElkaar op de ontwikkeling van kinderen en de rol van de opvoeders (ouders en gastouders) in deze ontwikkeling;
- de voorwaarden waaronder de opvang plaats moet vinden;
- de vertaling hiervan naar de dagelijkse praktijk.

Vraagouders en gastouders zijn op de hoogte van de inhoud van dit pedagogisch beleid. In het intake-/kennismakingsgesprek wordt er gesproken over de verschillende aspecten. Door het ondertekend retourneren van de overeenkomst tussen het gastouderbureau en de vraag-/gastouder onderschrijft men automatisch het pedagogisch beleid.

Het pedagogisch beleid van GOB VoorElkaar is conform de voorwaarden gesteld vanuit de GGD. De GGD controleert jaarlijks alle kinderopvang-voorzieningen en de inspectierapporten zijn te raadplegen bij GOB VoorElkaar.

4. Taken GOB

- werven en selecteren van gastouders
- intakegesprekken voeren met de vraagouders
- het tot stand brengen van koppelingen tussen ouders en gastouders
- het verzorgen van de verschillende overeenkomsten tussen ouders, gastouders en GOB VoorElkaar
- het uitvoeren van een jaarlijkse risico-inventarisatie in de woning waar de opvang plaatsvindt (opvanglocatie)
- evaluatiegesprekken voeren met zowel gastouders als vraagouders
- het geven van informatie en advies aan gast- en vraagouders, op aanvraag en via de nieuwsbrieven/website/informatieavond/oudercommissie
- deskundigheidsbevordering van gastouders (thema-avonden, EHBO, protocol Kindermishandeling)
- bemiddeling bij conflicten

5. Gastouders

Soorten gastouders

GOB VoorElkaar werkt met verschillende soorten gastouders, te weten:

- de freelance gastouder
- de Zelfstandig Ondernemende Gastouder (ZOG)
- de gastouder aan huis*

*In sommigen gevallen kiezen vraagouders ervoor om hun kind(eren) in de eigen thuissituatie te laten opvangen door een gastouder. Deze zogenaamde 'gastouder aan huis' mag maximaal drie dagen in de week opvang verlenen in het gezin. De specifieke (financiële) regels die bij deze vorm van opvang horen worden met beide partijen doorgesproken bij het intakegesprek (vraagouder), het selectiegesprek (gastouder) en het koppelingsgesprek (gast- en vraagouder).

Er is een aantal extra aandachtspunten:

- o de gastouder moet op de hoogte zijn van de huisregels van het gezin en daar naar handelen;
- o deze worden vooraf overlegd en onderlinge verschillen worden besproken;
- o de vergoeding die een gastouder via GOB VoorElkaar ontvangt is de vergoeding over de opvangtaak die omschreven staat in de overeenkomst. Huishoudelijke taken die voortvloeien uit het verzorgen en begeleiden van kinderen (zoals tafeldekken, afruimen, afwassen, opruimen van de woonkamer na het spelen, etc.) horen bij de werkzaamheden van de gastouder.

Er zal een contract voor een dergelijke opvang worden opgesteld, waarin alle voorwaarden omschreven staan welke voldoen aan de eisen van de wet Dienstverlening aan Huis.

Selectie van de gastouder

Gastouders die werken voor GOB VoorElkaar zijn uitgebreid gescreend middels de voorgeschreven criteria die gelden binnen de kinderopvang.

Verder inventariseert GOB VoorElkaar de wensen van ouders en zoekt daarbij een gastouder die zoveel mogelijk aan deze wensen voldoet.

Ouders beslissen zelf, naar aanleiding van een kennismakingsgesprek, of de voorgestelde gastouder past bij hun persoonlijke criteria.

Deskundigheid van de gastouder

Van de gastouders wordt verwacht dat ze voldoen aan de wettelijk verplichte opleidingsvoorwaarden. GOB VoorElkaar biedt jaarlijks als de verplichte bijscholing de cursussen EHBO en Protocol Kindermishandeling aan.

6. Visie

De rol van opvoeders (ouders en gastouders) in de ontwikkeling en begeleiding van kinderen is zeer belangrijk. Opvoeden doe je met hoofd en hart, vanuit karakter en persoonlijke ervaring, maar bovenal met visie.

Visie op mens zijn

Onze hedendaagse samenleving wordt gekenmerkt door een groot aantal mogelijkheden. Het is belangrijk om je als mens, individueel en in relatie tot anderen, optimaal te kunnen ontplooiën om zo in vrijheid eigen keuzes te kunnen maken. Door je eigen keuzes te maken en de verantwoordelijkheid te nemen voor deze keuzes ontdek je de vele mogelijkheden.

Visie op de ontwikkeling van kinderen

Iedereen is uniek. Elk kind mag zijn wie hij/zij is. Het kind is een uniek persoon en is continu in ontwikkeling. Het mooiste dat een kind kan worden is zichzelf. Elk kind heeft zijn/haar eigen talenten, sterke en zwakke punten. Door dit unieke van het kind centraal te stellen, geven we gehoor aan het feit dat elk kind eigen behoeftes heeft en een eigen benadering verdient. Het is aan ons, de medeopvoeders, om op zoek te gaan naar een sleutel die bij het kind past, zodat we het kind kunnen ondersteunen in zijn/haar ontwikkeling.

Visie op dienstverlening en samenwerking met ouders en gastouders

Ouders en gastouders hebben een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid, waarbij het belang van het kind centraal staat. De wensen van de ouders en de mogelijkheden van de gastouders dienen als uitgangspunt voor de opvang.

Visie op opvoeden in de gastouderopvang

Een kind heeft recht op veiligheid, geborgenheid en respect. Ook binnen het gastgezin moet dit gewaarborgd zijn. Onder deze voorwaarden kan een kind zich optimaal ontwikkelen.

Om gezond en veilig op te groeien zijn kinderen aangewezen op volwassenen in het algemeen en op de ouders in het bijzonder. Ouders zijn de primaire opvoeders van hun kind. De gastouders delen tijdens de opvang de opvoedingsverantwoordelijkheid met de ouders.

Pedagogische visie

- Sociaal-emotionele ontwikkeling

De gastouder bouwt een vertrouwensband op met haar gastkinderen. Zij helpt het kind in de sociaal-emotionele ontwikkeling door het te ondersteunen in het zelfvertrouwen. Complimentjes geven werkt stimulerend en geeft kinderen een positief zelfbeeld. Zelfredzaamheid wordt gestimuleerd door kinderen de ruimte te bieden eigen vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen. Zoveel mogelijk zelf doen geeft het kind bovendien zelfvertrouwen. De gastouder houdt rekening met de leeftijd van het kind. Door te ervaren leert het kind zijn mogelijkheden kennen. Bij zelfoverschatting zal de gastouder beschermende maatregelen nemen. Bij zelfonderschatting daagt de gastouder het kind uit iets nieuws te proberen.

Jonge kinderen (dreumesen en peuters) bevinden zich in een fase waarin ze hun eigen ik ontdekken. Zij kunnen zich nog nauwelijks inleven in de ander. Het begeleiden op sociaal gebied gebeurt door voorbeeldgedrag. Door kinderen te betrekken bij dagelijkse gebeurtenissen, door extra aandacht te geven of sturend op te treden bij de omgang met andere kinderen helpt de gastouder het kind bij het verder ontwikkelen van sociale kennis en vaardigheden. De gastouder is zich bewust van deze voortgang en benadert het kind daardoor op het juiste niveau. Bv, huilen is onmacht geef het kind steun en vertrouwen laat zien/voelen dat je er bent en het begrijpt. Kinderen maken ruzie leer ze naar elkaar te luisteren en het weer goed te maken (samen spelen samen delen). We maken samen, gastouder en kinderen afspraken (regels) zodat we weten waar we aan toe zijn, dit geeft duidelijkheid, vertrouwen en respect voor elkaar. (omgangs vormen).

- Verstandelijke ontwikkeling

De ontwikkeling van het denkvermogen van een kind wordt gestimuleerd door verschillende soorten spelmaterialen aan te bieden (constructiematerialen, knutselen, fantatiespel, gezelschapsspel etc.). De verstandelijke ontwikkeling gaat hand in hand met de sociaal-emotionele ontwikkeling, de gastouder is zich hier van bewust en zal kinderen activiteiten aanbieden die passen bij de ontwikkelingsfase en mogelijkheden van het kind.

- Taalontwikkeling

Het stimuleren van de taalontwikkeling gebeurt door te praten met elkaar, dingen te benoemen en uit te leggen, (voor) te lezen en te zingen. Belangrijk is goed verstaanbaar te praten en correct taalgebruik te hanteren.

Het gebruik van televisie en computer is niet meer weg te denken. Daarom is het belangrijk duidelijke afspraken met elkaar te maken over het gebruik van deze middelen. Afspraken over bijvoorbeeld naar welke programma's gekeken mag worden, welke spelletjes op de computer gespeeld mogen worden en de duur van het kijken/spelen. Bewust gebruik kan zeker positief bijdragen aan de ontwikkeling.

- Motorische ontwikkeling

Het is belangrijk dat kinderen ruimte krijgen om zich vrij te kunnen bewegen. Zowel binnenshuis als buitenshuis. Kinderen raken zo hun (overtollige) energie kwijt en oefenen

spelenderwijs de komende grove motoriek. Daarbij let de gastouder op de veiligheid en afwisseling. Jonge kinderen gaan alleen onder toezicht van de gastouder buitenspelen. Met oudere kinderen moeten er afspraken worden gemaakt, onder andere over de grenzen van het speelgebied. De fijne motoriek betreft kleine bewegingen van handen en vingers. Deze motoriek wordt gestimuleerd met spelmateriaal als bijvoorbeeld puzzels, zand en klei. Verder is het goed kinderen te laten tekenen en kleuren. Ook het vasthouden van bestek, het zelf eten en aankleden komt de fijne motoriek ten goede.

- *Normen en waarden*

Normen en waarden; het klinkt zwaar, maar het begint altijd met kleine dingen. Het is belangrijk dat kinderen respectvol leren omgaan met anderen. Dat betekent omgaan met verschillen op het gebied van levensovertuiging en rolpatronen, omgaan met andermans spullen, omgaan met natuur/milieu en taalgebruik (ABN). Ook is het wenselijk dat kinderen in onze huidige samenleving besef krijgen van het bestaan van verschillende culturen en daar goed mee leren omgaan. Het is dan ook van belang dat de gastouder zich bewust is van haar voorbeeldfunctie en aandacht besteedt aan de overdracht van waarden en de daarop gebaseerde (gedrags-)normen. Voorbeelden van duidelijke omgangsvormen die in de Nederlandse cultuur een belangrijke plek innemen, zijn: gedag zeggen bij het binnenkomen en weggaan, mensen netjes aanspreken, op de beurt wachten, iets vriendelijk vragen, niet vloeken en twee woorden gebruiken.

- *Regels*

Kinderen hebben behoefte aan grenzen en regels. Regels geven een kind duidelijkheid en een gevoel van veiligheid. Grenzen stellen geeft een kind ruimte zich binnen veilige kaders te ontwikkelen. Regels zijn er om duidelijk te maken wat niet toelaatbaar is. Een voorwaarde is wel dat regels consequent moeten worden gehanteerd. Hierbij moet er rekening worden gehouden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. De gastouder is degene die duidelijk moet maken wat de regels en grenzen zijn. Zij maakt hier afspraken over met de kinderen waarbij een korte uitleg (op niveau van het kind) niet mag ontbreken.

- *Corrigeren en belonen*

Soms is het noodzakelijk om maatregelen te nemen tegen ongewenst gedrag. Soms overtreden kinderen herhaaldelijk een regel. Aandacht geven aan positief gedrag werkt altijd lonend. Soms is afleiden/negeren niet voldoende en zal de gastouder een duidelijke waarschuwing moeten geven. Daarbij moet een korte uitleg van het waarom worden gegeven. Een sanctie moet in verhouding staan tot de overtreding, moet kort volgen na de overtreding en is uitvoerbaar. Het kind moet de relatie tussen gedrag en sanctie begrijpen. Hierdoor leert het kind na te denken over zijn gedrag en de consequentie ervan. Heel belangrijk is dat het kind weet dat zijn gedrag wordt afgekeurd en niet zijn persoon. Bijvoorbeeld; je bent niet stout, je doet nu stout.

Er mag nooit gecorrigeerd worden door middel van verbaal of fysiek geweld (of dreigen daarmee). Corrigeren gebeurt uitsluitend door middel van grenzen stellen, uitleggen en een sanctie instellen. Een gastouder probeert vaker te belonen dan te corrigeren.

7. Verzorging

Wennen

Er moet voldoende aandacht en tijd worden genomen voor het wennen. De gastouder moet weten wat belangrijk is voor het kind om zich thuis te kunnen voelen. In de eerste periode zal iedereen aan elkaar moeten wennen. Voor het kind kan het belangrijk zijn de

opvangtijd bij de gastouder op te bouwen. Bijvoorbeeld eerst een paar uurtjes samen met papa of mama, daarna alleen. Hierover kunnen afspraken gemaakt worden die binnen ieders mogelijkheden passen. Uiteraard is het belangrijk dat de ouders te allen tijde bereikbaar zijn voor de gastouder.

Brengen en ophalen

Het brengen en ophalen moet in alle rust plaatsvinden. Haast werkt altijd negatief op het welbevinden van het kind en maakt afscheid nemen onnodig moeilijk. Ook is het belangrijk dat de ouder benoemt dat hij/zij gaat werken, dat het kind gaat spelen bij de gastouder en dat het kind straks weer wordt opgehaald. Het moment van afscheid moet kort zijn; een kus en dan weggaan. Wanneer een kind huilt, dan stelt de gastouder het gerust en gaat vervolgens iets leuks doen met het kind. Een kort afscheidsritueel geeft het kind duidelijkheid en houvast, bijvoorbeeld samen uitzwaaien. De ouder mag altijd de gastouder bellen om te horen hoe het gaat. Bij het weer ophalen doet de gastouder eerlijk verslag van de dag. Sommige ouders en gastouders houden een schriftje bij.

Dagindeling

Een enigszins vaste dagindeling geeft een kind houvast en dus een veilig gevoel. Het is belangrijk dat activiteiten en rustmomenten worden afgewisseld. Ook moeten kinderen in de gelegenheid worden gesteld om zelfstandig te spelen.

Een gastouder geeft aan al deze punten voldoende aandacht door:

- het scheppen van een rustige omgeving
- te zorgen voor een rustige slaapplek
- de aanwezigheid van een box waarin de allerkleinsten ongestoord en veilig kunnen spelen
- het creëren van een speelhoek voor de oudere kinderen met adequaat speelgoed
- het geregeld aanbieden van activiteiten zoals voorlezen, knutselen, etc.

Voeding

De gastouder is op de hoogte van eventuele diëten van het gastkind. Verdere wensen van de ouders betreffende voeding zijn ook besproken (tussendoortjes, snoepen, zoet/hartig beleg). We spreken met de ouder de evt. wensen af en of de gastouder dit in haar werkwijze kan meenemen, dit daar de gastouder met meerdere gezinnen te maken heeft. Gezond eten is belangrijk voor een goede lichamelijke ontwikkeling. De gastouder is op de hoogte van gezonde voeding, bv; let op suikers, kleurstoffen, vetten ed. Verder zorgt ze dat de voedselbereiding op een hygiënische manier plaatsvindt.

Hygiëne

De gastouder zorgt voor een schone omgeving. Zij doet dit door:

- de ruimtes goed te ventileren
- de handen te wassen voor voedselbereiding en na toiletbezoek
- de kinderen te leren dit ook te doen
- de bederfelijke/verse etenswaar koel te bewaren
- het huis en speelgoed goed schoon te houden door regelmatig te stoffen, te dweilen, te stofzuigen en toilet en keuken te soppert
- de opvanglocatie (huis van de gastouder) te allen tijde rookvrij te houden

Leeftijdsofbouw en aantal opvangkinderen

- Bij een gastouder worden maximaal zes kinderen in de leeftijd tot 13 jaar gelijktijdig opgevangen. Eigen kinderen tot 10 jaar worden meegerekend.
- Bij een gastouder worden maximaal vijf kinderen tot 4 jaar gelijktijdig opgevangen.
- Bij een gastouder worden maximaal 4 kinderen tot 2 jaar gelijktijdig opgevangen, waarvan maximaal 2 kinderen tot 1 jaar.

Ruimte en accommodatie

Kinderen hebben ruimte nodig om te spelen, zowel binnen als buiten, en (slaap)ruimte om tot rust te kunnen komen. Voldoende ruimte stimuleert het kind om te gaan spelen en bewegen. GOB VoorElkaar beoordeelt het huis en de tuin van de gastouder bij de selectie en door middel van een jaarlijkse risico-inventarisatie. Er wordt gelet op veiligheid, hygiëne en ruimte. Daarnaast is natuurlijk de sfeer in huis heel belangrijk. Het huis moet een plek zijn waar een kind zich welkom, veilig en geborgen voelt.

Eisen locatie

Als gastouder mag u kinderopvang aanbieden op meer adressen. Onderstaande eisen gelden voor iedere locatie:

- de woning is volledig en te allen tijde rookvrij;
- er zijn voldoende goed functionerende rookmelders aanwezig. Advies; koolmonoxide melders zie; <https://www.brandweer.nl/brandveiligheid>;
- er is een aparte slaapruiimte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar;
- er is voldoende speelruimte binnen en buiten;
- er is een achterwacht beschikbaar indien 4 of meer kinderen tegelijkertijd worden opgevangen;
- er is voor start van de opvang een Risico inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd, deze is samen met het Plan van Aanpak op de opvanglocatie aanwezig.

• Speelruimte

Elke gastouder heeft een verantwoorde en veilige ruimte om te kunnen spelen, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de kinderen. Het speelgoed is veilig, gevarieerd, uitdagend en stimuleert het sociaal, cognitief, motorisch en creatief spel van een kind. Er is aandacht voor spel, bewegen, muziek en voorlezen.

• Slaapruiimte

Voor kinderen tot 1,5 jaar is er een aparte, goed geventileerde slaapruiimte, afgestemd op het aantal kinderen in die leeftijdscategorie. Dit i.v.m. rust, hygiëne en veiligheid.

• Buitenspeelmogelijkheden

De gastouder biedt veilige buitenspeelmogelijkheden. Dit kan zijn in de eigen tuin, maar het kan ook een buitenspeelplaats in de directe omgeving zijn. In alle gevallen is de buitenspeelruimte veilig en is hij afgestemd op de leeftijd van de kinderen.

Omgaan met ziekte, medicijnen en ongevallen

Er moeten afspraken worden gemaakt over de omgang met zieke kinderen. Ouders en gastouder komen met elkaar overeen wanneer het nog verantwoord is een ziek kind te laten opvangen bij de gastouder. De volgende omstandigheden spelen hierin een rol:

- heeft het kind een besmettelijke ziekte?
- hoe staat het met de incubatietijd?

- wat zijn de eventuele consequenties voor het gastgezin?
- wil en kan de gastouder in dit geval het gastkind goed verzorgen?

Bij koorts en ziek worden tijdens de opvang neemt de gastouder altijd contact op met de ouder en maakt afspraken over de te nemen maatregelen. Als de gastouder ziek is neemt deze zo spoedig mogelijk contact op met de ouder. De ouders hebben dan de gelegenheid om eventueel vervangende opvang te regelen.

Wanneer het gastkind tijdens de opvang medicijnen moet krijgen, zorgen de ouders voor alle informatie en instructies over de toediening. De gastouder is in het bezit van de richtlijn medisch handelen en een medicijnformulier waarop afspraken worden vastgelegd. Dit formulier wordt door de ouders ondertekend. Bij ongelukjes in en om het huis is het belangrijk eerste hulp te verlenen, eventueel in afwachting van professionele hulpverleners. Alle gastouders dienen in het bezit te zijn van een geregistreerd certificaat van een cursus eerste hulp bij kinderongevallen. GOB VoorElkaar zorgt jaarlijks voor bijscholingscursussen. De gastouder is in het bezit van een ongevallen-registratieformulier. Als er een ongeluk(je) gebeurt, moet de gastouder dit formulier invullen en opsturen naar GOB VoorElkaar.